

De Aartsengelen

Orthodoxe godsdienst

Naam:

Deze lesbundel werd ontwikkeld door Maria Chrysochoidou, leerkracht orthodoxe godsdienst in het lager onderwijs in Vlaanderen. Vormgeving en tekstcorrectie werden verzorgd door Marc Goris.

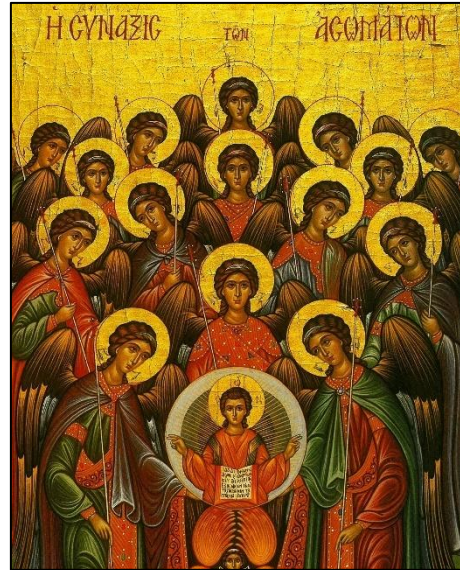
De afbeeldingen van iconen werden opgenomen voor didactische doeleinden.

Deze lesbundel kan vrij worden gebruikt en gedownload via www.orthodoxelessen.be. Het is niet toegestaan teksten en oefeningen uit deze lesbundel te wijzigen of buiten de context van deze lesbundel te gebruiken, kopiëren of vermenigvuldigen.

Wie zijn de engelen?

Lang voordat God de wereld en de mens schiep, had Hij de engelen al geschapen. De engelen zijn spirituele wezens die we niet kunnen zien omdat ze geen lichaam hebben zoals wij. Engelen hebben geen eten nodig en ze zijn onsterfelijk. Ze hebben allemaal hun eigen persoonlijkheid en naam. Er zijn echt heel veel engelen, volgens de Bijbel zelfs ontelbaar veel.

De engelen vormen drie groepen, die elk in drie groepen onderverdeeld zijn:

1	Cherubijnen	Serafiijnen	Tronen
2	Heerschappijen	Deugden	Machten
3	Principaliteiten	Aartsengelen	Engelen

Het belangrijkste wat engelen doen is God altijd prijzen. Ze hoeven het niet te doen, maar ze doen het uit zichzelf omdat ze zien hoe mooi God is en hoe geweldig Hij de wereld heeft gemaakt.

Daarnaast dienen zij ook in de grote gebeurtenissen van de Goddelijke Economie – dat is Gods plan om de mens te redden – en de zorg voor de verlossing van de mens. Soms verschijnen heilige engelen aan mensen als God iets belangrijks wil zeggen.

In de Bijbel staan ook namen van aartsengelen, zoals Michaël (dat betekent “wie is als God”), Gabriël (“kracht van God”), Rafaël (“God geneest”) en Uriël (“licht van God”). Valt het je op dat al die namen eindigen met “el”? Dat is niet toevallig, want “el” betekent “God” in het Hebreeuws. Zo kreeg Jezus ooit de naam Immanuël: “God met ons”. En ook de naam van het land Israël heeft een betekenis: “strijder van God”.

Zoek de woorden die bedoeld worden in de tekst:

altijd levend, zonder ooit dood te gaan:

geestelijk, niet lichamelijk:

iets gemaakt hebben vanuit het niets:

bevrijding of redding:

loven, roemen, verheerlijken:

zoveel dat het onmogelijk is om ze te tellen:

Wat zijn de verschillen en de gelijkenissen tussen mensen en engelen?

MENSEN

Wij zijn geschapen door God.

Wij zijn mannen of vrouwen

Wij hebben een lichaam.

Wij hebben eten en drinken nodig.

Wij kunnen God niet zien.

Wij leven op de aarde.

Wij volgen niet altijd de wil van God.

Wij zullen ooit lichamelijk sterven.

ENGELN

Ze zien God.

Ze zijn geschapen door God.

Ze leven in de Hemel.

Ze volgen altijd de wil van God.

Ze hebben geen geslacht.

Ze zijn spirituele wezens.

Ze sterven niet.

Ze leven zonder eten of drinken.

Kan jij in de tekst de betekenis van de namen terugvinden?

Michaël

Licht van God

Gabriël

God geneest

Rafaël

Wie is als God

Uriël

God met ons

Immanuël

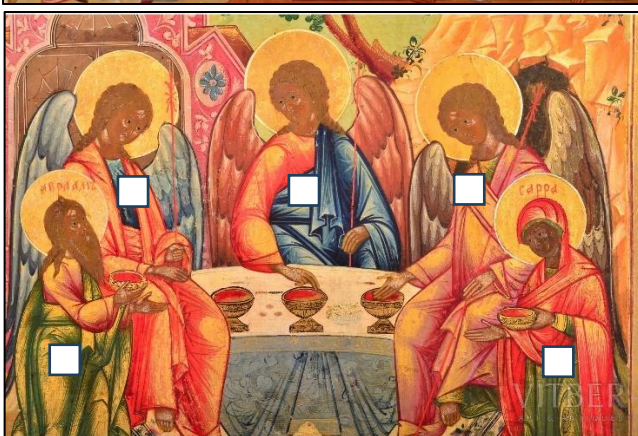
Strijder van God

Israël

Kracht van God

Hoe kan je Engelen herkennen op iconen?

Zet op deze iconen een kruisje bij de vakjes van de engelen die je ziet:

De Aartsengel Michaël

God heeft eerst de engelen geschapen en dan de wereld. Lucifer was één van de mooiste en meest stralende engelen. Zijn naam betekent "Lichtbrenger". Maar hij werd verwaand en wilde gelijk worden aan God. Lucifer werd jaloers op God en wilde ook God worden. Door de jaloezie verloor hij zijn mooie licht en uitstraling.

Lucifer viel van de hemel naar de aarde. Veel engelen volgden hem omdat ze zijn leugens en valse beloftes geloofden. Sindsdien heet hij Satan. Dat betekent "tegenstander".

De Aartsengel Michaël stopte de val van de engelen met zijn uitroep: "Sta recht! Sta met eerbied voor God! Wie is als God?!" Daarom is de betekenis van de naam Michaël "Die is als God".

De engelen gehoorzaamden onmiddellijk en begonnen ze te zingen: "Heilig, heilig, heilig, Heer Sabbaoth; hemel en aarde zijn vol van Uw glorie." Ze erkenden Gods gezag en macht en bevestigden hun toewijding aan Zijn dienst.

Vanwege zijn nederigheid werd de Aartsengel Michaël door God aangesteld als de leider van de engelen.

verwaand

heel veel eer en bewondering krijgen

glorie

denken dat je beter of belangrijker bent dan anderen

toewijding

niet opscheppen over jezelf of over wat je allemaal goed kan

nederigheid

heel veel zorg en aandacht hebben voor iets of iemand omdat dat belangrijk voor je is

Wat heeft God eerst geschapen?

- ☐ de wereld
- ☐ de engelen
- ☐ Ze werden tegelijk geschapen.

Wat betekent de naam Lucifer?

- ☐ Godgelijk
- ☐ Tegenstander
- ☐ Lichtbrenger

Waarom viel Lucifer uit de gratie bij God?

- ☐ Hij was niet tevreden met zijn rol als engel.
- ☐ Hij wilde een eigen wereld creëren.
- ☐ Hij was jaloers en wilde gelijk worden aan God.

Wat gebeurde er met Lucifer nadat hij jaloers werd?

- ☐ Hij kreeg extra krachten van God.
- ☐ Hij verloor zijn mooie licht en werd Satan.
- ☐ Hij werd beloond met een hogere positie in de hemel.

Wie stopte de val van de engelen met zijn uitroep "Sta recht! Sta met eerbied voor God! Wie is als God?!"?

- ☐ Gabriël
- ☐ Rafaël
- ☐ Michaël

Wat betekent de naam Michaël?

- ☐ Lichtbrenger
- ☐ Tegenstander
- ☐ Wie is als God

Wat deden de engelen nadat Michaël hen opriep om recht te staan voor God?

- ☐ Ze begonnen te vechten tegen elkaar.
- ☐ Ze gehoorzaamden direct en begonnen God te eren.
- ☐ Ze negeerden zijn oproep en vielen verder uit de gratie.

Welke woorden zongen de engelen na de oproep van Michaël?

- ☐ "God is machtig!"
- ☐ "Heilig, heilig, heilig, Heer Sabbaoth; hemel en aarde zijn vol van uw glorie."
- ☐ "Heer, onterm U over ons!"

De Aartsengel Michaël verhinderde dat Abraham zijn zoon Isaak zou offeren.

Hij redde Lot en zijn gezin van de verwoesting van Sodom.

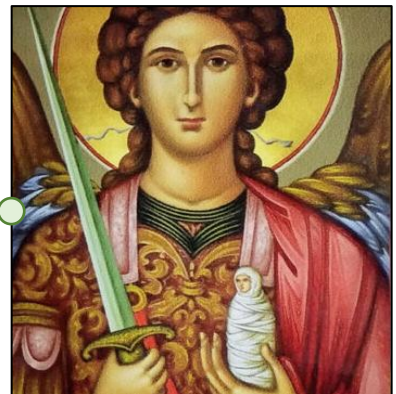
Hij ging de Israëlieten voor toen ze werden bevrijd uit de slavernij van de Egyptenaren, en wees hen de weg naar het Beloofde Land.

De Aartsengel Michaël is de beschermer van het orthodoxe geloof.

Hij zal de tweede komst van Jezus Christus aankondigen.

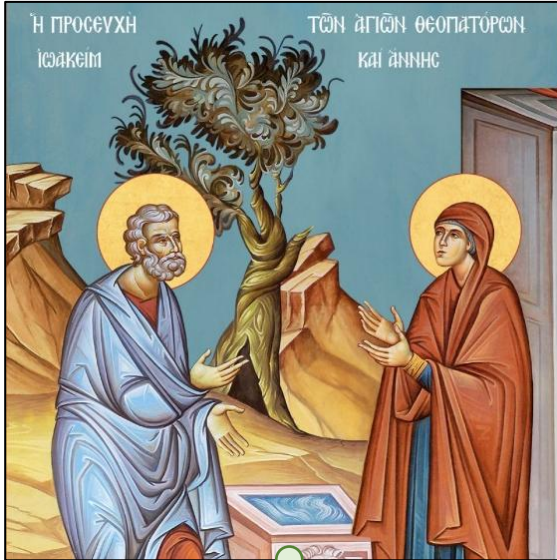
Hij is ook de engel die de ziel van elke orthodoxe mens opvangt op bevel van Jezus.

De Aartsengel Michaël is de patroonheilige van de militaire luchtmacht en zijn nagedachtenis wordt met grote pracht gevierd in de Griekse luchtmacht.

De Aartsengel Gabriël

De aartsengel Gabriël is betrokken bij alle gebeurtenissen rond de menswording van Christus. Hij was degene die het mysterie van de menswording van de Zoon van God van begin tot einde diende. Zijn naam betekent “Kracht van God”.

Hij voorspelt aan de hogepriester Zacharias de geboorte van zijn zoon Johannes.

Hij voedde de Maagd Maria met hemelsbrood in het Heilige der Heiligen.

Hij kondigt aan Joachim en Anna aan dat ze een kind zullen krijgen.

Hij ontving in het geheim de opdracht om aan de Maagd Maria aan te kondigen dat zij de Zoon van God zou baren.

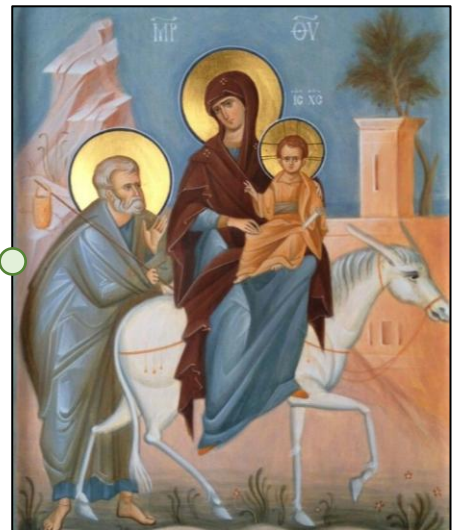
Hij verzekerde Jozef in zijn slaap dat de jongen die geboren zou worden uit Maria was het werk van de Heilige Geest.

De Aartsengel Gabriel rolde het rotsblok van het graf van Jezus weg en bracht de boodschap over de Opstanding van de Heer aan de Myron-draagsters bracht.

Hij verkondigde aan de herders dat de Messias was geboren.

Hij waarschuwde Jozef dat hij Maria en Jezus moest meenemen naar Egypte en na een tijdje terug moesten keren naar het land Israël.

De Aartsengelen in de iconografie

De Aartsengel Michaël wordt gewoonlijk voorgesteld als een soldaat met een zwaard in zijn rechterhand, en Gabriël heeft vaak een lange lans vast. Dat zijn beide symbolen van de macht die God hen gegeven heeft. In de linkerhand houden ze vaak een bol vast die de wereld symboliseert.

De iconostase

Als je de kerk binnenkomt, zie je in het midden van de kerk de iconostase. De iconostase is een houten wand die de grote ruimte, het schip van de kerk, scheidt van de kleinere ruimte, het heiligdom. In het midden bevinden zich de Koninklijke Deuren. Enkel de priester kan door die deuren naar buiten komen. De andere mensen die bij de liturgie helpen, zoals de altaarjongens, gebruiken enkel de zijdeuren. Op de zijdeur aan de linkerkant van de iconostase is het icoon van de Aartsengel Michaël te zien. Op de andere deur bevindt zich het icoon van de Aartsengel Gabriël.

Herken jij ook de iconen links en rechts van de Koninklijke deuren?

Maak kennis met nog vier andere Aartsengelen.

Raphael" betekent "God geneest" of "God de genezer". Raphael wordt afgebeeld met een albasten medicijndoosje aan zijn linkerhand.

Uriël betekent "Vuur van God", of "Licht van God". Hij wordt afgebeeld met een zwaard in zijn rechterhand en een vurige vlam in zijn linkerhand.

Salathiël" betekent "biddend tot God". Hij wordt afgebeeld met neergeslagen gezicht en ogen, terwijl hij zijn handen in gebed tegen zijn borst houdt.

Jegudiël betekent "iemand die God verheerlijkt". Hij wordt afgebeeld met een gouden krans of kroon in zijn rechterhand en een drievoudige zweep in zijn linkerhand.

8

november

De Orthodoxe Kerk heeft bepaald om op 8 november alle Aartsengelen te herdenken en hun genade en hulp in te roepen.

Gebed tot engelen

Jouw beschermengel

Het doopsel is de tweede geboorte van elke mens want dan wordt hij kind van God. Elke gedoopte mens krijgt van God zijn eigen engel: de beschermengel. Deze engel blijft altijd dicht bij die persoon. De goede daden houden de beschermengel dicht bij de mens. Maar de slechte daden van de mensen jagen de beschermengel weg.

Je kan bidden tot jouw beschermengel met deze woorden:

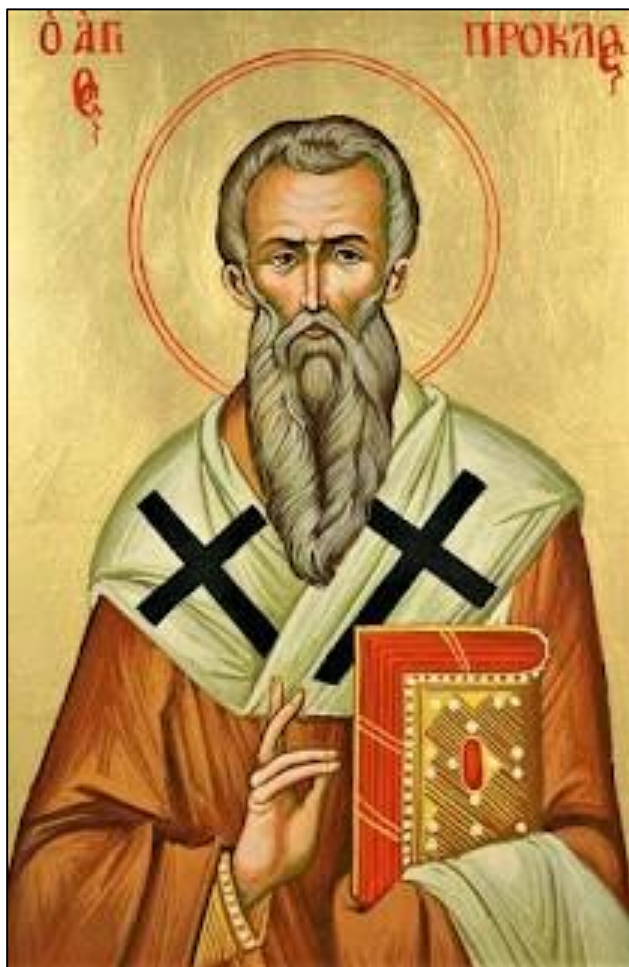
"Engel van God, die mijn leven leidt, bescherm mij tegen alle gevaar."

De Trisagion hymne

In Jesaja 6 vertelt de profeet Jesaja: "In het jaar dat koning Uzzia stierf, zag ik de Heer op een hoge troon zitten. Boven Hem stonden engelen met zes vleugels. Ze riepen naar elkaar:

"Heilig, heilig, heilig is de Heer van de legers; de hele aarde is vol van Zijn glorie."

Wat de engelen zongen, noemen wij de Trisagion-hymne. Trisagion betekent: drie maal heilig. Het is de hymne, het lied dat de engelen voortdurend zingen rond de troon van God.

Er is ook een tweede versie van de Trisagion hymne. Tijdens het patriarchaat van de Heilige Patriarch Proclus (434 - 446) in Constantinopel, werd de stad vier maanden lang geteisterd door aardbevingen. De angstige inwoners zochten toevlucht buiten de stadsmuren, waar ze smeekten om Gods genade.

Op een dag, toen de aarde trilde en de mensen "Heer, ontferm U" riepen, werd een kind door een onzichtbare kracht naar de hemel getild. Toen het terugkeerde, vertelde het kind dat het een goddelijke stem hoorde die zei dat de mensen moesten zingen:

"Heilige God, heilige Sterke, heilige Onsterfelijke, ontferm U over ons".

Patriarch Proclus vroeg de mensen deze hymne samen te zingen en zodra ze daarmee begonnen, stopte de aardbeving onmiddellijk.

Uit welk Bijbelboek komt de beschrijving van de engelen die "Heilig, heilig, heilig" zingen?

- ☐ Genesis
- ☐ Exodus
- ☐ Jesaja
- ☐ Psalmen

Hoeveel vleugels hebben de engelen volgens de beschrijving in Jesaja?

- ☐ twee
- ☐ vier
- ☐ zes
- ☐ acht

Wat gebeurde er in Constantinopel tijdens het patriarchaat van De Heilige Proclus?

- ☐ een grote brand
- ☐ een aardbeving
- ☐ een overstroming
- ☐ een hongersnood

Wat moedigde het kind de mensen aan te bidden na het weer neerdalen?

- ☐ "Onze Vader, die in de Hemel zijt, geheiligd zij uw naam."
- ☐ "Wees gegroet, Maria, vol van genade. De Heer is met u."
- ☐ "Heilige God, Heilige Sterke, Heilige Onsterfelijke, ontferm U over ons"
- ☐ "Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt."

Wat gebeurde er toen de mensen de hymne "Heilige God, heilige Sterke, heilige Onsterfelijke, ontferm U over ons" begonnen te zingen?

- ☐ Een storm kwam opzetten.
- ☐ De zon scheen door de wolken.
- ☐ De aardbeving stopte onmiddellijk.
- ☐ Het begon te regenen.

Herhaling

Schrijf de namen van de Aartsengelen bij de iconen. Verbind de zinnen met de juiste iconen.

Zijn naam betekent "Wie is als God".

Zijn naam betekent "De kracht van God".

Hij werd door God aangesteld als de leider van de engelen.

Hij is degene die aankondigde aan de Maagd Maria dat zij de Zoon van God zou baren.

Hij waarschuwde Jozef dat hij Maria en Jezus moest meenemen naar Egypte en na een tijdje terug moesten keren naar het land Israël.

Hij ging de Israëlieten voor toen ze werden bevrijd uit de slavernij van de Egyptenaren.

Hij voedde de Maagd Maria voedde met hemelsbrood, in het Heilige der Heiligen.

Hij is de beschermer van het orthodoxe geloof.

Hij zal de tweede komst van Jezus Christus aankondigen.

Hij bracht de boodschap over de opstanding van de Heer naar Myrondraagsters.

Vul de ontbrekende woorden in.

De engelen zijn spirituele wezens die we niet kunnen zien omdat ze geen hebben zoals wij. Engelen hebben geen eten nodig en ze zijn, wat wil zeggen dat ze niet dood gaan.

..... was één van de mooiste en meest stralende engelen. Zijn naam betekent "Lichtbrenger". Maar hij werd op God en wilde gelijk worden aan God. Lucifer ging weg van God en viel naar beneden. Sindsdien heet hij Dat betekent "tegenstander".

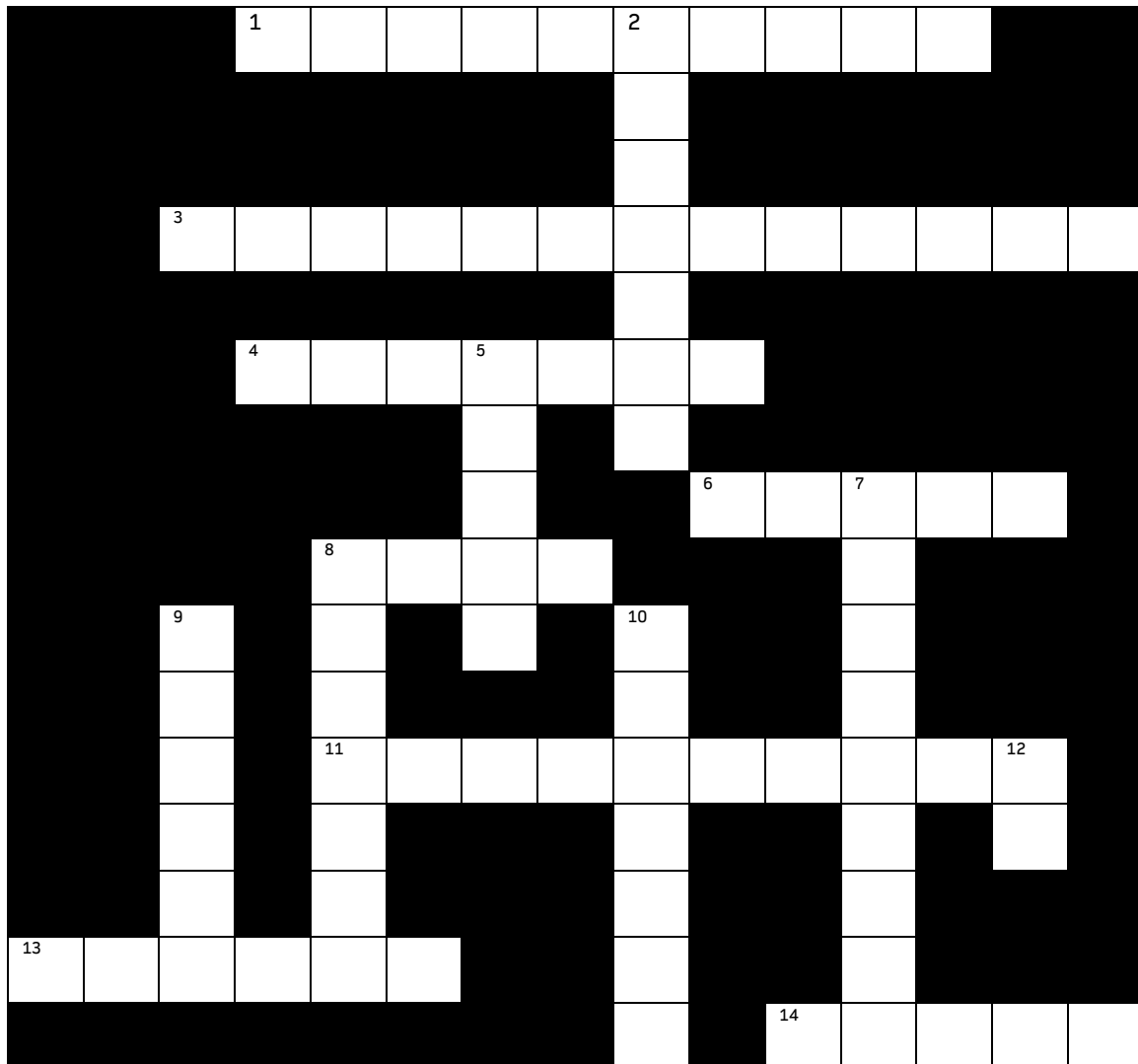
De Aartsengel stopte de val van de engelen met zijn uitroep: "Sta recht! Sta met eerbied voor God! Wie is als God?!"

De Aartsengel is betrokken bij alle gebeurtenissen rond de menswording van Christus. Zijn naam betekent "..... van God".

Elke gedoopte mens krijgt van God zijn eigen engel: de Deze engel blijft altijd dicht bij die persoon. Je kan bidden tot jouw beschermengel met deze woorden:

De profeet beschrijft hoe hij de Heer op een hoge troon zag zitten. Boven Hem stonden engelen met zes vleugels. Ze riepen naar elkaar: "Heilig, heilig, heilig is de Heer van de legers; de hele aarde is vol van Zijn glorie." Dat noemen wij de, wat betekent: drie maal

Horizontaal

- 1 het leven van de mens na de dood van het lichaam
- 3 krijg je van God bij je doopsel
- 4 aartsengel, "wie is als God"
- 6 naam die Lucifer kreeg nadat hij gevallen was
- 8 voorwerp dat Aartsengel Gabriël op iconen in de rechterhand vast houdt
- 11 houten scheidingswand vol iconen tussen het schip van de kerk en het heiligdom
- 13 voorwerp dat Aartsengel Michaël op iconen in de rechterhand vast houdt
- 14 spiritueel wezen, geschapen door God voor Hij de wereld schiep

Verticaal

- 2 aartsengel, "kracht van God"
- 5 een lied om iemand te eren of te prijzen
- 7 drie maal heilig
- 8 gevallen Engel, "Lichtbrenger"
- 9 profeet die ons het trisagion leerde kennen
- 10 Patriarch van Constantinopel toen de stad geteisterd werd door aardbevingen
- 12 God in het Hebreeuws